

РАЖДАЕМОСТ И СМЪРТНОСТ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК ПРЕЗ 2016 ГОДИНА

Раждаемост

Основните фактори, които влияят върху измененията в броя и структурите на населението, са демографските процеси - раждаемост, смъртност и миграция.

През 2016 г. в област Пазарджик са регистрирани 2 423 родени деца, като от тях **2 403 (99.2%) са живородени**. В сравнение с предходната година броят на живородените е намалял с 64 деца (за 2015 г. броят на живородените е 2 467 деца), или с 2.6%.

Броят на живородените момчета (1 247) е с 91 повече от този на живородените момичета (1 156), или на 1 000 момчета се падат 927 момичета.

Коефициентът на общата раждаемост¹ през 2016 г. е 9.2 ‰, а през предходните 2015 и 2014 г. той е бил съответно 9.3 и 9.7‰. В градовете и селата живородените са съответно 1 520 и 883 деца. Коефициентът на раждаемост в градовете е 9.3‰, а в селата - 9.0‰. През 2015 г. тези коефициенти са били съответно 9.7 и 8.7‰.

В регионален аспект най-висока е раждаемостта в областите Сливен - 12.2‰, София (столица) - 10.2‰, Варна и Бургас - по 9.6‰. В осемнадесет области раждаемостта е по-ниска от средната за страната, като най-ниски стойности се наблюдават в областите Габрово (6.4‰) и Видин (6.2‰).

1. Коефициенти на раждаемост, смъртност и естествен прираст на населението в област Пазарджик по години

Година	(Промили)		
	Раждаемост (на 1 000 души)	Смъртност (на 1000 души)	Естествен прираст (на 1 000 души)
2014	9.7	15.0	-5.3
2015	9.3	15.4	-6.1
2016	9.2	15.0	-5.8

Тоталният коефициент на плодовитост² е един от основните показатели, характеризиращи плодовитостта на жените. През 2016 г. средният брой живородени деца от една жена в област Пазарджик е 1.72, както и през 2015 година. За сравнение, през 2004 г. той е бил 1.44 деца, а през 2014 г. - 1.76 деца.

През 2016 г. в област Пазарджик средната възраст на жените при раждане на първо дете е 24.8 години, при 27.0 години за страната.

Наблюдава се трайна тенденция на увеличаване на абсолютния брой и относителния дял на извънбрачните раждания. Относителният дял нараства от 55.0% през 2004 г., на 54.9% през 2016 година.

През 2016 г. броят на живородените извънбрачни деца в област Пазарджик е 1 593, или 66.3%, от всички живородени.

Високата извънбрачна раждаемост е резултат от значителното нарастване на броя на фактическите съжителствата сред младите хора.

¹Брой живородени деца на 1 000 души от средногодишния брой на населението през годината.

²Среден брой живородени деца, които би родила една жена през целия си фертилен период съобразно повъзrastовата плодовитост през отчетната година.

В регионален аспект най-висок е относителният дял на извънбрачните раждания в областите Видин (75.5%) и Враца (75.0%). Този дял е над 50.0% във всички области на страната с изключение на Разград (48.1%), Благоевград (43.9%) и Кърджали (38.4%).

Смъртност

Броят на умрелите в област Пазарджик е 3 932 души, а коефициентът на обща смъртност³ - 15.0‰. И през 2016 г. се задържа високо нивото на общата смъртност, както за страната, така и за област Пазарджик.

Спрямо предходната година броят на умрелите е намалял със 150 случая, или с 3.7%. Смъртността сред мъжете (15.9‰) продължава да бъде по-висока в сравнение със смъртността сред жените (14.1‰). През 2016 г. на 1 000 жени в област Пазарджик умират 1 088 мъже. Продължават и силно изразените различия в смъртността сред градското и селското население. Коефициентът на смъртност е по-висок в селата (17.4‰), отколкото в градовете (13.6‰).

Общо за ЕС-28 коефициентът на смъртност през 2015 г. е 10.2‰. Равнището на общата смъртност на населението в България е най-високо сред европейските страни. С най-ниска смъртност са Ирландия - 6.4‰, Кипър - 6.9‰, и Люксембург - 7.0‰. Освен в България значително по-висока от средната за ЕС-28 е стойността на този показател само в Латвия и Литва - по 14.4‰.

С най-висока смъртност в страната са областите Видин - 23.1‰, и Монтана - 21.3‰. В десет области смъртността е по-ниска от общата за страната, като най-ниска е в София (столица) - 11.7‰. Област Пазарджик и област Смолян се нареждат на 19-то място по този показател с по 15.0‰.

През 2016 г. в страната са починали 423 деца на възраст до една година, за област Пазарджик техният брой е съответно 22. Коефициентът на детската смъртност на 1000 живородени за област Пазарджик за 2016 г. е 9.2‰, който нарежда областта на 8-мо място. За страната този коефициент е 6.5‰.

В регионален аспект през 2016 г. в общо тринадесет области коефициентът на детска смъртност е по-нисък от средния за страната, като най-нисък е в областите Разград - 2.1‰, и София (столица) - 2.5‰. Най-висока стойност на коефициента на детска смъртност е регистрирана в областите Ямбол (12.9‰) и Кюстендил (12.8‰).

³ Брой умрели лица на 1 000 души от средногодишния брой на населението.

Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Информационна система „Демография“ в Националния статистически институт. Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умиравания, бракове, разводи, вътрешна миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението. Те се регистрират чрез документите образци ЕСГРАОН - ТДС: съобщение за раждане, съобщение за сключен граждански брак, съобщение за прекратен граждански брак, съобщение за смърт и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

Източник на данните за външната миграция са: Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението Образец ЕСГРАОН - ТДС: адресна карта за промяна на настоящ адрес; Националната агенция за приходите; Национален осигурителен институт; Министерство на вътрешните работи; Оценки на емиграционните потоци.

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области) и статистически райони по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживее на лицето.

Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години. Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година.